

VENDIM
Nr. 529, datë 15.8.2007

**PËR MIRATIMIN E KRITEREVE DHE TË PROCEDURAVE TË APLIKIMIT E TË
MIRATIMIT TË LEJEVE TË NDËRTIMIT TË LINJAVE TREGTARE TË
INTERKONJEKSIONIT**

(Ndryshuar me VKM nr. 725, datë 7.11.2007)

(i përditësuar)

Në mbështetje të nenit 100 të Kushtetutës dhe të nenit 4 të ligjit nr. 9776, datë 12.7.2007 “Për disa ndryshime në ligjin nr. 9072, datë 22.5.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike” të ndryshuar”, me propozimin e Ministrit të Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës, Këshilli i Ministrave

VENDOSI:

1. Miratimin e kriterëve dhe të procedurave të aplikimit e të miratimit të lejeve të ndërtimit të linjave tregtare të interkonjeksionit, sipas tekstit, që i bashkëlidhet këtij vendimi.

2. Ngarkohet Ministria e Ekonomisë, Tregtisë dhe Energjetikës për zbatimin e këtij vendimi.

Ky vendim hyn në fuqi pas botimit në Fletoren Zyrtare.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha

**KRITERET DHE PROCEDURAT PËR APLIKIMIN DHE MIRATIMIN E LEJEVE PËR
NDËRTIMIN E LINJAVE TREGTARE TË INTERKONJEKSIONIT**

1. Fusha e zbatimit dhe dispozita të përgjithshme

1.1 Këshilli i Ministrave miraton ndërtimin e linjave tregtare të interkonjeksionit, duke përjashtuar nga aplikimi i “së drejtës për akses të palëve të treta” mbi këtë linjë.

1.2 Objekt i normave janë linjat e interkonjeksionit me tension më të lartë ose të barabartë me 110 kV, të cilat u përkasin rrjeteve elektrike të vendeve të ndryshme.

1.3 Nuk pranohen kërkesat për përjashtim nga aplikimi i “së drejtës për akses të palëve të treta” për linjat e interkonjeksionit, të vlerësuara si dublikime funksionale të këtyre linjave, në realizim e sipër nga Operatori i Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.) ose ato të përfshira në planin e zhvillimit të rrjetit kombëtar të transmetimit, që nuk janë shtyrë për t’u realizuar gjatë katër viteve nga data e futjes së parë, përveç kur në mënyrë eksplicite u është refuzuar nga OST sh.a.-ja.

1.4 OST sh.a.-ja, brenda 60 ditëve nga hyrja në fuqi e këtij vendimi dhe në vazhdim, brenda datës 31 dhjetor të çdo viti, në bazë të asetëve ekzistuese të rrjetit kombëtar të transmetimit, tregon kapacitetin, për të cilin mund të jepet leja, gjatë vitit pasardhës, pa cenuar qëndrueshmërinë dhe sigurinë e funksionimit të sistemit elektroenergjetik kombëtar, si dhe përcakton ndarjen e këtij kapaciteti, sipas kufijve të ndryshëm, për të orientuar zgjedhjen e subjekteve kërkuuese, të mundshme.

2. Kriteret për marrjen e lejes për linjat e interkonjeksionit, me rrymë të vazhduar

2.1 Subjektet e palicencuara për të ushtruar veprimtari transmetimi ose shpërndarjeje të energjisë elektrike, por që duan të realizojnë, me shpenzimet e veta, linja të reja tregtare interkonjeksioni, me sistemet elektrike të transmetimit të shteteve të tjera, me rrymë të vazhduar ose teknologji ekuivalente, paraqesin në ministrinë përgjegjëse për energjinë (më poshtë “Ministria”) kërkesën për leje, për përjashtimin nga rregullat e aplikimit të “së drejtës për akses të palëve të treta” (më poshtë “Leja”).

2.2 Njohja e teknologjisë ekuivalente është përgjegjësi e ministrisë, pas mendimit të argumentuar të OST sh.a.-së.

2.3 Kërkesa për leje, e përcaktuar në pikën 2.1, duhet t'i takojë një linje elektrike interkonjeksioni me jashtë, për të dyja drejtimet e flukseve të energjisë. Në kërkesën për leje, subjekti kërkuar paraqet bashkëlidhur edhe këto të dhëna:

a) datën e parashikuar për fillimin e punimeve dhe datën e vënies në shfrytëzim të linjës së interkonjeksionit;

b) *Karakteristikat kryesore teknike të linjës së interkonjeksionit, përfshirë edhe vendet e parashikuara për lidhjen e linjës me sistemin elektrik të transmetimit kombëtar dhe me rrjetin e transmetimit të vendeve fqinje;*

c) *Kapacitetin neto të transmetimit, që ai kërkon, në raport me kapacitetin e përgjithshëm të linjës së interkonjeksionit, si dhe duke përcaktuar qartë vitet për të cilat kërkohet leja, duke argumentuar se moslëshimi i lejes nga institucionet shtetërore shqiptare, në afatet e kërkuara, do ta bënte realizimin e linjës së interkonjeksionit ekonomikisht joefektiv;*

ç) analizën, ekonomike dhe financiare, të linjës së interkonjeksionit, duke marrë parasysh risqet e mundshme të investimit dhe mënyrat e zbatuara për mbulimin e kostove të nevojshme, për ndërtimin e këtyre linjave;

d) angazhimin për të respektuar, gjatë gjithë periudhës së ndërtimit dhe të funksionimit të linjave të interkonjeksionit, parashikimet e kodit të transmetimit, si dhe çdo rregull tjetër teknik të OST sh.a.-së për të garantuar qëndrueshmërinë dhe sigurinë e funksionimit të sistemit elektroenergetik kombëtar;

dh) angazhimin për të filluar punimet në kohën e parashikuar;

e) angazhimin për të realizuar linjën e interkonjeksionit brenda afateve dhe kushteve të parashikuara në projektin paraprak, që i bashkëlidhet kërkesës, përveç rasteve të motivuara paraprakisht, të autorizuara;

ë) angazhimin, që edhe në një situatë kapacitetesh të limituara (congestion) të interkonjeksioneve, do t'i sigurojë falas OST sh.a.-së, kuotën e kapacitetit, për të cilën nuk i është dhënë përjashtimi nga aplikimi i lejes;

f) kalimin në pronësi të OST sh.a.-së të aseteve, në përfundim të periudhës së lejes.

2.4 *Shfuqizuar.*

2.5 Në rast se dokumentacioni nuk është i plotë, ministria i kërkon subjektit ta plotësojë brenda 60 ditëve. Kur edhe me mbarimin e afatit, dokumentacioni nuk është i plotë, kërkesa quhet e refuzuar.

3. Kriteret për marrjen e lejes për linjat e interkonjeksionit me rrymë alternative

3.1 Subjektet e palicencuara për të ushtruar veprimtari transmetimi ose të shpërndarjes së energjisë elektrike, që duan t'i realizojnë, me shpenzimet e veta, linjat e reja tregtare të interkonjeksionit, me sistemet elektrike të shteteve të tjera, me rrymë alternative, paraqesin kërkesën për leje në ministri, në atë mënyrë siç është parashikuar në pikat 2.3 e 2.4, së bashku me:

a) dokumentacionin, për të provuar se kostoja dhe risqet e investimeve, për realizimin e linjave të interkonjeksionit janë veçanërisht të larta, krahasuar me kostot dhe risqet normale, në çastin e lidhjes së dy sistemeve të transmetimit kombëtar kufitar, nëpërmjet një linje interkonjeksioni, me rrymë alternative;

b) deklarin e angazhimit për të kërkuar përfshirjen e linjës së interkonjeksionit, pavarësisht nga niveli i tensionit, në rrjetin e transmetimit kombëtar, nga data e fillimit të shfrytëzimit, si dhe të lidhë marrëveshje me OST sh.a.-në, për të rregulluar veprimtarinë e funksionimit dhe të mirëmbajtjes së linjës.

3.2 Në rastet kur kërkesat nuk janë të plota, veprohet në përputhje me pikën 2.5.

4. Kriteret dhe procedurat për lëshimin e lejes

4.1 Kërkesat për marrjen e lejes sipas pikave 2 e 3 shqyrtohen nga ministria, duke pasur parasysh elementet vlerësuese, të paraqitura nga kërkuuesi, dhe çdo informacion ose element, të gjykuar të nevojshëm, duke vendosur, rast pas rasti, dhënien e lejes, nëse plotësohen këto kritere:

a) vënia në punë e linjës së re të interkonjeksionit të garantojë kërkesat e sigurisë, të

qëndrueshmërisë dhe të funksionimit efikas të sistemit elektrik të transmetimit kombëtar;

b) vënia në punë e linjës së re të interkonjeksionit, duke pasur parasysh konfigurimin e të dyja sistemeve kombëtare të transmetimit dhe të ndërhyrjeve, të rrisë kapacitetet tregtare të importimit ose eksportimit të energjisë elektrike;

c) vënia në punë e linjës së re të interkonjeksionit të nxisë konkurrencën në ofrimin e energjisë elektrike në treg;

ç) risqet e lidhura me investimin të jenë në masën që të mos rrezikojnë investimin, edhe nëse nuk jepet leja;

d) *Shfuqizuar*;

dh) verifikimi i përputhshmërisë teknike të linjës së interkonjeksionit, në kuadër të sigurimit dhe të qëndrueshmërisë së funksionimit të sistemit elektroenergjetik kombëtar dhe të linjave të interkonjeksionit të jetë, pozitiv;

e) kapaciteti transmetues, i përcaktuar në lejen e dhënë për linjën e interkonjeksionit dhe kapaciteti i dhënë për linja të tjera interkonjeksioni, të mos jetë më i madh se kapaciteti total, maksimal, i transmetimit, i përcaktuar në pikën 4.2.

4.2 Për periudhën deri më 31 dhjetor 2012 kapaciteti total, maksimal, i transportit për të cilën mund të jepet leje, është i përcaktuar në 2000 MW për linjat e interkonjeksionit, me rrymë të vazhduar dhe në 1000 MW, për kapacitetin neto të transportit (*Net transfer capacity*) për linjat e interkonjeksionit, me rrymë alternative. Për përmirësimin e sigurisë dhe të qëndrueshmërisë së sistemit elektrik, si dhe për nxitjen e konkurrencës në tregun e ofertave të energjisë elektrike nuk mund të jepet, si rregull, leja për një kapacitet transporti më të madh se 1200 MW dhe vetëm për një linjë interkonjeksioni.

4.3 *Ministria konkludon mbi dhënien e lejes brenda 60 ditëve nga marrja e kërkesës për dhënien e lejes, pasi të ketë marrë mendimin e Entit Rregullator të Sektorit të Energjisë Elektrike, si dhe të Operatorit të Sistemit të Transmetimit (OST sh.a.).*

4.4 Enti Rregullator i Sektorit të Energjisë Elektrike dhe OST sh.a.-ja, duhet të shprehen, jo më vonë se 30 ditë nga marrja e kërkesës.

4.5 Në rast se ministria arrin në përfundimin se duhet dhënë leja, lëshon një leje, të plotë ose të kushtëzuar, të shoqëruar me qëndrimin e Entit Rregullator të Sektorit të Energjisë Elektrike. Në rast të refuzimit ose të shtyrjes, ministria shpjegon arsyet.

4.6 Leja e dhënë nga ministria hyn në fuqi pas miratimit të saj nga Këshilli i Ministrave, në përputhje me nenet 31 e 31/1 të ligjit nr.9072, datë 22.5.2003 “Për sektorin e energjisë elektrike”, të ndryshuar, dhe pasi të jenë lidhur kontratat përkatëse, që parashikohen në lejen e dhënë nga ministria.

4.7 Leja e dhënë nga ministria përmban edhe detyrimet, që duhet të respektojë kërkuesi për:

i) realizimin e investimeve në rrjetin ekzistues të transmetimit, që duhen bërë për shkak të realizimit të linjës tregtare të interkonjeksionit dhe që do të jenë pjesë e rrjetit kombëtar të transmetimit, në pronësi të OST sh.a.-së;

ii) garancitë financiare, që duhet të dorëzojë kërkuesi dhe kohën brenda së cilës këto garanci duhet të dorëzohen;

iii) rastet e revokimit të lejes, përpara përfundimit të kohës, dhe shkaqet e këtij revokimi.

iv. Kushtin që punimet nuk duhet të fillojnë, në qoftë se kërkuesi nuk paraqet lejet dhe autorizimet e nevojshme për ndërtimin e kësaj linje dhe lidhjen e saj me sistemin energjetik të vendit me të cilin bëhet lidhja, të lëshuara nga autoritetet përkatëse të vendit fqinj, si dhe dokumentacioni përkatës që provon fillimin e ndërtimit të burimit gjenerues të energjisë elektrike, për transmetimin e së cilës është kërkuar ndërtimi i kësaj linje.

Shpenzimet që kërkuesi ka kryer deri në këtë fazë, përballohen nga ana e tij dhe institucionet publike shqiptare nuk kanë asnjë detyrim.

v. Kushtin që punimet nuk duhet të fillojnë, në qoftë se kërkuesi nuk paraqet marrëveshjen me autoritetet kompetente të të dy vendeve për mënyrat e aksesit apo të përdorimit të linjës së interkonjeksionit.

vi. Kushtin për vlefshmërinë e lejes, që në rast se brenda 12 muajve nga dita e lëshimit të kësaj leje, nuk

plotësohen kërkesat e paragrafëve “iv” dhe “v” të mësipërm, leja revokohet.

4.8 Për linjat e interkonjeksionit me rrymë alternative, leja jepet sipas të njëjtave kritere dhe kushte, të parashikuara në pikat e mësipërme, por me kusht që mbajtësi i lejes t'i garantojë OST sh.a.-së, vënien në dispozicion të linjës së interkonjeksionit në rastet e emergjencës, për ruajtjen e qëndrueshmërisë dhe të sigurisë së sistemit elektroenergjetik, dhe që linja e interkonjeksionit, për të cilën jepet leja, të pajiset me dispozitiv rregullues të fluksit të fuqisë, si dhe me transformator variues të fazës.

5. Përmbajtja e lejes dhe detyrimet e mbajtësit të saj

5.1 Me qëllim lidhjen e sistemit kombëtar elektrik, menaxhimin e tij dhe pjesëmarrjen në tregun elektrik, për linjën e interkonjeksionit, me rrymë të vazhduar ose me teknologji ekuivalente, zbatohen të njëjtat rregulla si për centralin e prodhimit të energjisë, duke vlerësuar karakteristikat teknike të veçanta për këtë impiant. Në veçanti, aksesit i energjisë së importuar nga sistemi elektrik kombëtar realizohet në koherencë me operatorët e tjerë, që kërkojnë akses në të njëjtin sistem, në bazë të rregullave të dispeçerimit.

5.2 Nëse leja jepet për një pjesë të kapacitetit të transmetimit, ajo llogaritet mbi kapacitetin neto, efektivisht të disponueshëm gjatë vënies në punë, dhe përcaktohet në bazë orare. Pjesa e mbetur, në çdo orë, mbetet në dispozicion të operatorit të rrjetit.

5.3 Nëse subjekti mbajtës i lejes nuk përmbush detyrimet e përcaktuara në shkronjën “dh” të pikës 2.3, për datën e fillimit të punimeve dhe për komunikimin e rasteve të vonesave të mundshme e të motivuara, apo nuk përmbush detyrimin e shkronjës “e” të pikës 2.3, për kohën dhe kushtet për realizimin sipas autorizimit dhe shtyrjeve të mundshme të afatit, leja revokohet.

5.4 Nëse subjekti, mbajtës i lejes, nuk përmbush detyrimet e përcaktuara në shkronjat “d”, “ë” dhe “f” të pikës 2.3, si dhe nuk merr masat e menjëhershme për sigurimin e sistemit elektrik kombëtar, ministria i jep 30 ditë kohë për të përmbushur detyrimet. Në të kundërt, i revokohet leja e dhënë.

6. Variantet e projektit, shtyrja e afateve, modifikimet e të drejtave

6.1 Subjekti mbajtës i lejes i komunikon, paraprakisht, ministrisë dhe OST sh.a.-së variantet e mundshme të projektit të linjës së re të interkonjeksionit, të nevojshme gjatë punës dhe që parashikojnë një modifikim të kapacitetit të transmetimit, jo më të madh se 5% të vlerës së parashikuar dhe të funksionimit të linjës, edhe duke iu referuar pikave të lidhjes në rrjet.

6.2 OST sh.a.-ja, brenda 30 ditëve nga marrja e të dhënave, të përcaktuara në pikën 6.1 i paraqet mendimet e veta në ministri, e cila brenda 30 ditëve, i komunikon mbajtësit të lejes udhëzimet e nevojshme.

6.3 Për variantet, që parashikojnë një modifikim të kapacitetit të transmetimit, më shumë se 5% të funksionimit të linjës, edhe duke iu referuar pikave të lidhjes në rrjet, subjekti mbajtës i lejes është i detyruar të paraqesë një kërkesë, në përputhje me pikat 2 dhe 3. Ministria do të nisë një procedurë të re të vlerësimit dhe mund të revokojë lejen e dhënë më përpara, nëse variantet sjellin modifikime domethënëse në asete dhe në funksionimin e sistemit elektrik, në përputhje me sa është parashikuar në çastin e dhënies së lejes.

6.4 Subjekti mbajtës i lejes mund t'i kërkojë ministrisë shtyrjen e afateve të caktuara, në shkronjat “dh” dhe “e” të pikës 2.3. Ministria, për këto kërkesa, shprehet brenda një afati kohor, 60 ditë nga marrja e kërkesës, duke marrë parasysh edhe mendimin e OST sh.a.-së.

7. Marrëveshja me OST sh.a.-në

Mbajtësi i lejes, përpara fillimit të punimeve, lidh një kontratë me OST sh.a.-në, për mënyrën e ndërtimit dhe të funksionimit të linjës tregtare të interkonjeksionit.

8. Për çdo gjë të pashprehur në këtë tekst do të zbatohen rregullat përkatëse, që rregullojnë marrëdhëniet në sektorin elektroenergjetik.

KRYEMINISTRI
Sali Berisha